

Upravništvo: Ljubljana, Puciničeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puciničeva
ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

PONEDELJSKA IZDAJA

Uredništvo:
Ljubljana, Puciničeva ul. 5. Telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24, 31-25, 31-26
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj — Naroča
se posebej in velja mesečno L 2.50
Za inozemstvo L 3.80
Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifu

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Uspešne letalske akcije

Bombe na sovražne postojanke v Afriki — Več sovražnih letal sestreljenih — Ponovno bombardiranje Malte

Glavni Stan Oboroženih Sil je objavil dne 1. novembra naslednje vojno poročilo št. 517:

Včeraj popoldne so naše zračne lovskie enote izsledile in napadle južno od Sicilije formacijo sovražnih bombnikov, ki je letela v nizki višini. Nasprotnikova letala so se razpršila. Eno med njimi je bilo sestreljeno, drugo je bilo videti v plamenih.

Med večerajšnjim dnem in nočjo so naša britanska letala metali bombe na Licio, Palermo, Neapel in okolice. Povzročile so nepomembne škode in kakšen požar, ki so ga takoj obvladali. Med prebivalstvom je bilo nekoliko ranjenih.

V Severni Afriki so bile sovražne enote, ki so se poskušale približati našim položajem na fronti pri Tobruku, takoj odbiti. Topništvo je obstrejevalo obrambne naprave tega kraja. Nemški bombniki so napadli Tobruk, kakor tudi letališča in sovražne avtomobilske kolone vzhodno od Marsa Matruha. Nemški lovci so sestrelili dve sovražni letali. Neki naš lovec je pri-

silil sovražno letalo, da je pristalo v bližini Barce. Posadka je bila ujeta.

V Vzhodni Afriki so naši oddelki na raznih odsekih gondarskega bojišča nastopali neprestano proti sovražnim letalom.

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 2. novembra naslednje vojno poročilo št. 518:

Nekoliko sovražnih letal je letelo večeraj ponoči nad ozemljem Raguse (Sicilija) in Castelmarrara di Stabia ter odrglo kakšno bombo: žrtve ni bilo nobene, škoda nulenostna.

V Severni Afriki so bili med poletih nad Cirenajko sestreljeni štiri britski aparati.

V Vzhodni Afriki je protiletalska obramba postojanke Ualag zbila eno sovražno letalo, drugo letalo so zadeli in vzgajali strelji protiletalske obrambe utrdbe Culquabert in je padlo v sredino naših položajev. Južnoafriški častnik-pilot, ki je poveljeval krdelu na poletu, je bil rešen iz plamenov in ujet.

V noči na 1. november so bombniške formacije Kr. letalstva napadle mornariško oporišče La Vallette in letališče La Venezia na Malti.

Neprestano zasledovanje poraženega in umikajočega se sovražnika

Prodiranje na Krim in v Doneško kotlino se nadaljuje — Letalstvo zadaje sovražniku hude udarce na kopnem in na morju — Novi uspehi finskih čet na severnem odseku

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 1. novembra. Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil poroča:

Na krimskem polotoku zasledujejo nemške in rumunske čete neutrudno zajetega sovražnika.

V Doneški kotlini je bil zgornji tok Doneca prekoračen na več mestih.

Na severnem odseku spodnje fronte si je neki pehotni polk odprl v trdi borbi moč z možem zapadno od Volfova skozi močno utrjeno sovražno črto pot in zavzel 533 oklopnih utrdbe.

Na oblegovalni fronti pred Petrogradom smo zavrnili nekoliko sovražnih poizkusov, da bi prečkal Nevo.

Letalstvo je podpiralo zmagovalne operacije vojske na Krimu s trdimi udarci na sovražnikovo zaledje in je sovjetskemu brodomu povzročilo težke izgube. Potopilo je trgovsko ladjo 3000 ton in poškodovalo 3 vojne ladje ter veliko prevozno ladjo za čete. Nadaljnji zračni napadi so bili usmerjeni proti Moskvi.

V borbi proti angleški oskrbovalni plovbi so bojna letala uničila pri Faroerskih otokih tovorno ladjo z 2000 tonami in potopila pred vzhodnimi britskimi obalami 4 sovražne trgovske ladje, med njimi veliko petrolejsko ladjo. Vse te ladje skupaj so imele 29.000 ton in so pripadale istemu konvoju. Štiri druge trgovske ladje v konvoju so bile z bombami poškodovane tako težko, da je mogoče računati tudi z njihovo izgubo.

Britski aparati so v pretekli noči metali bombe na razne kraje severne in severno-zapadne Nemčije, zlasti na Hamburg. Devet sovražnih bombnikov je bilo sestreljenih.

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 2. novembra. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

V odločnem izkoriščanju naše zmage na Krimu se z uspehom nadaljuje zasledovanje poraženega sovražnika. Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so nemške čete dosegle severni rob pogorja Jalla v široki fronti. Nemške in rumunske čete so večeraj zavzele Simferopol, glavno mesto krimskega polotoka ter prodirajo sedaj proti Sebastopolu.

V Doneški kotlini so nemške in italijanske čete kljub najslabšim cestam zlomile sovražni odpor in zavzele nadaljnje industrijsko ozemlje.

Pred Petrogradom je bil s krvavimi izgubami za sovražnika zavrnjen ponovni poskus, da bi prečkali reko Nevo. Obstreljevanje vojno važnih ciljev v Petrogradu in Kronštatu se z uspehom nadaljuje.

Letalstvo je bombardiralo podnevi in ponoči trdnjavo Sebastopol. Doseženi so zadetki v luki in poškodovana ena vojna ladja, dočim je bila velika transportna ladja zažgana.

Bojna letala so bombardirala v pretekli noči važne preskrbovalne luke na zapadni obali Anglije.

Sovražnik je v pretekli noči metali bombe na nekatere kraje v severozapadni Nemčiji. Trije angleški bombniki so bili sestreljeni.

V borbi proti angleški preskrbovalni plovbi je bilo v mesecu oktobru potopljenih od mornarice in letalstva skupno 441.300 ton sovražnega brodoma. Na tem uspehu so udeleženi podmornice z 255.200, nadvodne enote mornarice z 18.000 in letalstvo s 163.100 tonami.

napadi so bili na alje težko poškodovani 2 sovjetska rušilca, 6000 tonski parnik za prevoz čet in majhna patrolska ladja. V notranjosti polotoka je nemško letalstvo uspešno bombardiralo kolone v pohodu ter jim povzročilo hude izgube glede močva in materiala. V zračnih spopadih so nemški lovci sestrelili 11 sovjetskih aparatov. — Uspešni zračni napadi so bili izvedeni v južnem odseku fronte, na železniške proge in sovražna letališča. Štirje vlaki so bili uničeni, 10 drugih pa je bilo hudo poškodovanih ali zažganih. 17 sovjetskih aparatov je bilo uničenih na tleh, 15 pa poškodovanih. Formacija nemških letal je bombardirala Moskvo. Vzhodno od Petrograda so nemška letala napadla predvsem železniške proge in poškodovala 17 vlakov. V polno je bil zadet neki most. Na skrajnem severu so nemški strmoglavci bombardirali z uspehom železnico in železniške naprave Murmanska. Napadli so tudi razne vojaške objekte na Ribiskem polotoku.

Tropi psov — novo sovjetsko orožje

Berlin, 2. nov. s. Boljševiki so v nekem odseku preizkusili novo orožje. Gre za trope psov, ki so jih napolnili proti nemškim črtam. Živali pa so bile uničene prav kmalu, ker so zadele skoraj vse ob žično omrežje, pri čemer so eksplodirale mine, ki so jih bili položili boljševiki sami. Samo dva psa sta lahko dosegla do nemških položajev, kjer so ju ujeli. Na hrbtu sta nosila na nekakšnem sedlu po kilogram eksploziva, ki je bil zvezan s stekleno cevko. Čim bi se cevka razbila, bi moralo razstrelivo eksplodirati. Boljševiki so tedaj izučili to trope psov, da bi povzročali škodo v nemških položajih. Toda večji del živali je bil pogubljen, še preden je dosegel nemške črte.

Nagel umik

v vzhodni Ukrajini

Berlin, 2. nov. d. Na industrijskem področju vzhodne Ukrajine so nemške čete v petek in soboto ves dan zasledovale poraženega sovražnika, ki se naglo umika. V petek so Nemci zajeli na tem področju nadaljnjih 2000 boljševiških vojakov. Sovjeti so na voč krajih izvršili lokalne protinapade, vendar so nemške čete sovjetski odpor na vseh točkah naglo zlomile. Bavarski oddelki so pri zasledovanju sovražnika zasedli po presenetljivem napadu neki strateško važen most. Na neki drugi točki je bil sovražnik, ki je izvršil protinapad, po bit in razkropljen. Kakor javljajo s pristojnega vojaškega mesta, se v industrijskem ozemlju vzhodne Ukrajine poražen sovjetske čete umikajo v popolnem neredu ter poobno zaradi slabega vremena in torenskih težko puščajo za seboj mnogo vojnega materiala.

Obkoljevalne operacije finskih čet

Helsinki, 2. nov. d. Kakor je bilo davi sporočeno s pristojnega finskega vojaškega mesta, so finske čete v noči od petka na soboto zasedle mesto Kondopoga zapadno od Onega jezera. Napredovanje finskih čet se nadaljuje.

O splošnem položaju na finskem odseku vzhodnega bojišča javljajo s pristojnega finskega vojaškega mesta, da so po zavzetju kraja Kondopoga finske čete zdaj obkolile tudi sovjetske oddelke pri Karhumäkiju ter nadaljujejo navzile snežnim mečevam nezadržno svoje obkoljevalne operacije. Ena izmed finskih kolon, ki prodira vzdolž južnega brega Saasjaarvija se je že približala železniški postaji Maaselkaje na Murmanskim železnici. S tega mesta finske čete v smeri proti Merimaaelkaje že ogrožajo tako zvan Stalinov kanal, ki spaja Belo morje z Onskim jezerom in preko katerega so Sovjeti še prejemale molenkasto ojačenje in preskrbo, zlasti za svoje oddelke, ki so porazmeščene vzdolž Murmanske železniške proge. Na prostoru reke Svir so sovjeti izvršili nekaj protinapadov proti finskih mostiščem na rečnem bregu, vendar pa so bili ti napadi odbiti. Ta mostišča so finske čete utrdile že pred dobrim mesecem na področju pri Lodenjoje Pole. V protinapadih so finske čete sovražnika prisilile k umiku. Večje število vasic ob reki Svir je prišlo v finske roke.

Moskva zahteva od Anglije vojno napoved Finski, Madžarski in Rumuniji

Stockholm, 2. nov. s. Diplomatski sodrnik »Daily Express« poroča, da je sovjetska vlada zahtevala od angleške vlade, naj formalno napove vojno Finski, Rumunski in Madžarski. List veli, da bi formalna napoved le malo spremenila sedanjí položaj, ker je Velika Britanija že itak prekinila diplomatske odnose s temi tremi državami. Sovjetski voditelji pa navzile temu vztrajajo na svoji zahtevi, ki je očito iz propagandističnega razloga, najprej pa naj bi se morala razširiti na vse druge države, ki so se pridružile osi.

Uradna izjava nemške vlade

Odgovor na Rooseveltova podtikovanja

Führerjev Glavni stan, 2. nov. s. Sporočajo naslednje brzojavko:

Vlada rajha objavlja naslednjo uradno izjavo:

Predsednik Zedinjenih držav je v nekem govoru 28. okt. izjavil:

1. da je vlada Zedinjenih držav v posesti tajne zemljepisne karte, ki naj bi bila tiskana v Nemčiji od nemške vlade. Gre za zemljepisno karto Srednje in Južne Amerike, ki naj bi jih Führer nameraval reorganizirati tako, da bi iz 14 sedanjih tamkajšnjih držav napravil pet vazalnih držav in ustvaril tako svojo nadvlado nad vso Južno Ameriko, vstevši republiko Panamo ter prekop.

II. Ameriška vlada ima baje v rokah dokument, ki ga je izdala nemška vlada in k inaj vsebuje načrt, po katerem bi Nemčija po zmagi odpravila vse vere sveta: katoliško, protestantsko, mohamedansko, hinduistansko, budhistično in židovsko. Imetje cerkva naj bi se zaplenilo, križ in drugi simboli naj bi se prepovedali, duhovniki pa prisilili do molka ali pa poslani v koncentracijske taborišče. Na mestu sedanjih cerkva bi se ustvarila velika mednarodna cerkev, ki bi jo organizirala narodno socialistična vlada in v kateri bi nastopali njeni govorniki. Besede iz svetega pisma bi se nadomestile z besedami iz Führerjeve knjige »Mein Kampf«, ki bi postala tudi sveta knjiga. Kristusov križ bi se nadomestil s ključastim križem in golim mečem, in končno bi mesto Boga zasedel Hitler.

Nemška vlada ugotavlja v tem oziru sledeče:

I. da ne obstoji v Nemčiji nobena zemljepisna karta, ki bi jo dala tiskati nemška vlada in ki bi vsebovala razdelitve Srednje in Južne Amerike, kakor ne obstoji noben dokument nemške vlade, ki bi se nanašal na razpustitev svetovnih ver. V obeh primerih gre za najdebelejšo falsifikacijo.

II. Trditve, ki se nanašajo na invazijo Južne Amerike s strani Nemčije in odprava ver ter cerkva na svetu, kakor tudi njihove nadomestitve z narodno socialistično cerkvijo, so tako nesmiselne in absurde, da jih nemška vlada ne smatra vredne upoštevanja. Nemška vlada je po diplomatski poti

sporočila zgornje vsem nevtralnimi vladam, med njimi tudi vladam Srednje in Južne Amerike.

Predsednik Zedinjenih držav je v svojem govoru 28. oktobra izjavil tudi to, da sta bila dva ameriška rušilca napadena od nemških pomorskih vojniščin, in sicer prvi 4. septembra, drugi 17. oktobra.

Nadalje je izjavil, da je bila ameriška vlada pripravljena izogniti se uporabi orožja, toda ogenj se je začel in dejanja so pokazala, kdo je prvi streljal in da je bila Amerika napadena. V resnici pa izvira iz informacij poveljnikov nemških podmornic in iz izjav častnikov ameriške pomorske oblasti sledeče:

V incidentu 4. septembra je šlo za ameriški rušilec »Greer« in 17. oktobra za ameriški rušilec »Kearny«. Rušilec »Greer« je v tesnem vojaškem sodelovanju z angleškimi pomorskimi silami zasledoval več ur nemško podmornico. Med tem zasledovanjem je bila nemška podmornica, ki se je potapljala, napadena s globinskimi bombami. Šele po tem napadu je nemška podmornica, kakor je bilo ugotovljeno, uporabila svoje orožje. Ameriški rušilec je nadaljeval zasledovanje z globinskimi bombami še nekoliko ur, toda brez uspeha. Rušilec »Kearny« je spremljal neki konvoj, ko je prejel od drugega konvoja iz drugega predela »Atlantika«, ki je bil napaden od nemških pomorskih enot, poziv na pomoč. »Kearny« je tedaj spremenil smer in je na kraju bitke napadel nemško podmornico z globinskimi bombami. Sam minister ameriške mornarice Knox je potrdil, da je »Kearny« metal globinske bombe in da so bili šele čez nekaj časa spuščeni proti njemu trije torpedi, med katerimi ga je eden zadel. V tej izjavi izjavlja nemška vlada predvsem to, da trditve predsednika Roosevelta, po kateri so bili ameriški rušilci napadeni, kar naj bi bilo »naključno« napadu na Ameriko s strani Nemčije, ne ustreza dejstvu in to potrjujejo tudi izjave samih oblasti ameriške mornarice; v drugi vrsti pa, da so ameriški rušilci napadli nemške podmornice in da je zato Amerika napadla Nemčijo, kar tudi potrjujejo izjave ameriških pomorskih oblasti.

Dodatni obroki kruha

Rim, 2. nov. s. Pod Ducejevim predstvom se je sestala 25. oktobra in 1. novembra v Beneški palači medministrska komisija za proučevanje vprašanj, ki se nanašajo na ureditev produkcije, distribucije in racioniranja živil.

Bavila se je predvsem z raznimi predlogi v zvezi z racioniranjem kruha. Po obsežni proučitvi tega vprašanja je Duce sporočil naslednje odločitve:

1. da se prizna dnevni dodatni obrok 100 gr mladeničem, ki živijo v konviktih in kolegijskih.

2. da se prizna obrok skupaj 500 gr de-

lavcem, ki opravljajo najtežja dela, kakor rudarjem, gozdnim delavcem, tovarnikom itd.

3. da se prizna dodatni obrok 50 gr poleg 50 gr testenin otrokom in dečkom v šolskih kuhinjah.

4. da se prizna dodatni obrok dnevno 100 gr doječim materam od 5 t. m. dalje.

Obežitev, ki jo izvirla iz novih koncepcij, se bo izravnila z nekaterimi omejitvami producentom, ki ne obdelujejo neposredno svojih polj, in nekaterim imovitim slojem. Nove spremembe stopijo v veljavo 1. decembra.

Nova ureditev bančnega poslovanja

Rim, 2. nov. s. Pod Ducejevim predstvom se je sestel v Beneški palači ministrijski odbor za zaščito štedenja in urejanje kreditnega gospodarstva. Odbor je na podlagi pdktkov o bankah, ki delujejo na bivših jugoslovanskih, po Italiji anektiranih ozemljih ali na ozemljih pod njenim direktnim političnim nadzorstvom, proučil vprašanje kreditne organizacije v teh ozemljih in določil smernice, po katerih se bo na novo uredilo bančno poslovanje.

Preganjanje v Iraku

Stockholm, 2. nov. s. Iz Londona poročajo, da so aretirali 40 funkcionarjev in drugih pristajšev Rašida el Kallanija ter jih odvedli v neko koncentracijsko taborišče južno od Bagdada. Neke funkcionarje in častnike je vojno sodišče obsodilo na ječo. V Londonu izražajo tudi mnenje, da bo iraška vlada, ki je navedeno prijatelj Britanije, tudi št. 1. novembra 1941.

Iz Rooseveltove Amerike

New York, 2. nov. s. Roosevelt je odredil zasedbo letalske tovarne v New Jerseyju po oboroženih silah Ob vhodih tovarniških naprav so postavili strojne in delavstvo so v pričakovanju nadaljnjih odredb odstranili.

Bodočnost švedske

Stockholm, 2. nov. s. Na letnem sestanku študentov iz Upsale je imel švedski kralj Gustav govor, v katerem je dejal med drugim: »Verujem, da bo naša dežela iz sedanjih evropske krize izšla z nedotaknjeno neodvisnostjo. A tudi, če bi Švedska ostala izven spora do njegovega konca, ne smemo pozabiti, da čaka sedanje pokolenje švedske mladine težko delo z našimi rokami.«

Zopet bombe na London

Po treh mesecih je doživela angleška prestolnica zopet hud letalski napad — Tudi druga angleška mesta so bila bombardirana

Berlin, 2. nov. d. Kakor se je izvedelo je imela britanska prestolnica preteklo noč po več kot treh mesecih ednora pet letalski alarm. Nemška letala so metala bombe na dva londonska okraja. Podrobnih podatkov o učinku nočnega nemškega letalskega napada na London še ni. Nemška letala so razen Londona napadla tudi še razne cilje v srednji Angliji. Tudi iz teh krajev še ni podrobnih podatkov o povzročenih škodi.

Obstreljevanje Dovra

Berlin, 2. nov. d. Baterije nemškega daljnostrelnega topništva ob Rokavskem prelivu so v soboto popoldne obstreljevale mesto Dover na angleški obali.

Anglija vedno bolj čuti posledice protibloka

Rim, 2. nov. s. V zvezi s protivno blokado, ki jo izvršujejo sile Osi na Atlantiku, je bil britski prometni minister prisiljen do raznih priznanj. Tako je izjavil, da so postali pripomočki za zalaganje britskega prebivalstva z živila nezadostni. Zaradi torpediranja se je znatno znižala tonaža britskih ladij, ki so se vračale iz tujih krajev.

na razpolago, jih morajo uporabljati izključno za zalaganje britskih čet z živil.

Odpoklic angleških državljancev iz Kitajske

Šanghaj, 2. nov. s. Nujno sporočilo angleškega konzulata poziva ponovno angleške državljane, zlasti ženske in otroke, naj zapustijo Kitajsko, ki je pod Japonskim nadzorstvom.

Francija bo branila svojo posest

Berlin, 2. nov. d. Kakor je bilo v soboto objavljeno iz nemškega zunanega ministrstva na Wilhelmstrasse, v nemških službenih krogih zelo pozorno spremljajo inspekcijsko potovanje francoskega vojnega ministra generala Huntzingerja po francoski Zapadni Afriki. Na Wilhelmstrasse označujejo to potovanje, kot zelo važno glede na britanske in gaullistične poskuse napada na francoska kolonialna posestva v Afriki. V Berlinu pripominjajo, da je francoska politika odločna očuvati čezela svojih kolonialnih posestov.

